

Nr. 301/15 Septembrie 2021

Către: **MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE**

În atenția: **Domnului Nechita – Adrian OROS**
Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Copie către: **AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ**
Domnului Marius Mihai MICU
Secretar de Stat

Copie către: **CAMERA DE COMERȚ INDUSTRIE ȘI NAVIGAȚIE A ROMÂNIEI**
Domnului Mihai DARABAN
Președinte

Ref: **Eliberare certificate fitosanitare**

Stimați Domni,

ORGANIZAȚIA PATRONALĂ „CONSTANȚA PORT BUSINESS ASSOCIATION”, persoană juridică română, cu sediul în Constanța, Bd. Mamaia nr. 182, Parter, 900540, autorizată potrivit Sentinței Civile nr. 88/04.06.1992, tel./fax. 0241/484.836, e-mail: office@portbusiness.ro (în continuare denumită „Organizația CPBA”), reprezentată legal prin Președinte, Viorel PANAIT, organizație reprezentativă la nivelul sectorului de activitate „Transporturi pe apă și servicii conexe. Transporturi aeriene și servicii conexe”, membră a Federației Române a Patronatelor din Domeniul Aero – Naval (FRPAN), a Confederației Patronale din Industrie, Agricultură, Construcții și Servicii din România (CONPIROM), fiind astfel reprezentați atât în Consiliul Economic și Social cât și în comisiile de dialog social din cadrul ministerelor și autorităților publice la nivel local, dar și membră a Pro Danube International,

Reprezentând o majoritate de cel puțin 2/3 din operatorii portuari din Portul Constanța și cuprinzând deopotrivă atât marii investitori locali, cât și grupurile internaționale prezente prin investiții locale în acest Port,

Supunem atenției dumneavoastră o stare de fapt care împiedică desfășurarea în bune condiții a exportului de cereale din porturile românești.

Dacă sincopele în eliberarea pașapoartelor fitosanitare, a certificatelor fitosanitare și a altor documente precizate de lege în sarcina dumneavoastră ar fi ocazionale și de scurtă durată nu am ridica această problemă.

În ultima perioadă a devenit insa o practică curentă întârzierea nepermis de mare a eliberării certificatelor, astfel incat să aducem la cunoștință urmatoarele:

Armatorul (respectiv carăușul) își asuma obligația să transporte mărfuri din portul de încărcare, la portul de destinație. Pentru a realiza scopul contractului, el se mai obligă să aștepte cu nava lui timpul normal pentru încărcare și timpul normal pentru descărcare, adică durata stărilor stabilită prin contract, legi sau uzuri de port. Această așteptare, precum și călătoria mărfurilor sunt acoperite prin obligația navlositorului (respectiv a încărcătorului sau a destinatarului) de a plăti un preț al transportului (navlu). Pentru depășirea duratei stărilor, armatorul este în drept să pretindă contrastalii, în conformitate cu prevederile contractului.

Aceste contrastalii implică deci un timp ce depășește timpul normal de încărcare/descărcare.

De regulă, prețul contrastalilor se stabilește în jurul sumei pe care nava ar încasa-o drept navlu dacă ea ar fi fost folosită în exploatarea ei normală și în perioada de timp cu care a fost întârziată.

În proporție covârșitoare, proprietarul mărfui nu este și proprietarul navei iar cel dintâi încheie un contract comercial cu armatorul, în care se obligă să platească contrastalile.

Cum circuitul documentelor de predare la autoritățile portuare (atât în portul de încărcare cât și la portul de destinație) sunt clar definite în Convenția Internațională FAL – adoptată de România prin Legea nr. 162/2013, cu norme de aplicare stabilite prin Hotărârea nr. 1335/14.12.2000, identifică în art. 16, lit. d declarația fitosanitară cu forma și conținutul din prevederile legale în vigoare și condiționează libera practică la operare, este clar că până la existența la bord a acestui document nava nu poate părăsi portul de încărcare.

În multe cazuri, dacă avem în vedere utilajele performante cu care se operează și care au un bun randament, după încărcarea navei (la rate de operare care variază între 8000 to și 20000 to/24 hrs) se întâmplă ca certificatul fitosanitar să sosească la 15 zile de la prelevarea probelor de la bord (pentru anumite destinații cu mențiuni speciale (Pakistan, Egipt, Iordania, Sudan, Turcia, etc)). Aceste zile de întârziere sunt cotate ca și contrastalii și evident sunt plătite de către proprietarul mărfui.

Demersul nostru încearcă să elimine această disfuncționalitate, mai ales că printre atribuțiile Autorității Naționale Fitosanitară se găsește și una care se referă la: "optimizarea activității în domeniul fitosanitar".

Nedumerirea noastră vine din faptul că probele se recoltează în portul de încărcare ,se trimit la București de unde se aşteaptă rezultatele aproximativ 15 zile (în cazul destinațiilor speciale menționate anterior).

De asemenea, ISPM 12 precizează că probele destinate analizelor pentru eliberarea certificatului Fitosanitar se preleveză doar de un inspector al Autorității Fitosanitare.

În acest moment, Vama Fitosanitară Constanța dispune de 6 inspectori: 3 la Biroul Fitosanitar Constanța Nord și 3 la Biroul Fitosanitar Constanța Sud Agigea - structură ce nu poate asigura supravegherea rulajului de marfă al exportatorilor de cereale (aproximativ 12.5 milioane tone/an). Aceeași structură ar trebui să asigure supravegherea și a altor domenii ce presupun eliberarea certificatelor fitosanitare.

Principala cale de export a cerealelor atât din România cât și tranzit prin România este portul Constanța, unde după „optimizarea activității fitosanitare” nu se găsește niciun laborator regional specializat conform prevederilor din art. 5, lit. g din Legea nr. 37/2006 (care să poată efectua toate analizele necesare eliberării certificatului fitosanitar).

În art. 5, lit. m din Legea nr. 37/2006, se specifică că: "se eliberează pașapoarte fitosanitare, certificate fitosanitare și alte documente precizate de lege", dar nu se precizează termenul limită de eliberare de la data prelevării - prin norme de aplicare pe care nu am reușit să le identificăm.

Literatura de specialitate identifică prin măsurile de îmbunătățire a activității exportatorilor și evitarea staționării neoperative a navelor, măsura ce nu poate fi aplicată din motivele mai sus expuse.

Vă asigurăm de bunele noastre intenții și vă stăm la dispoziție cu orice fel de informații din domeniul nostru de competență care ar duce la rezolvarea problemelor cauzate de întârzierile eliberărilor de certificate fitosanitare, considerând totodată oportuna stabilirea unei întâlniri într-un termen cât mai scurt posibil, în funcție de agenda dumneavoastră.

Cu stimă,

Organizația Patronală

CONSTANTA PORT BUSINESS ASSOCIATION

prin Președinte

Viorel PANAIT

